

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: Toiminta-ajatus

Ulkoasiainministeriö edistää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia sekä toimii turvallisen ja oikeudenmukaisen maailman hyväksi. Ulkoasiainministeriön toiminnan keskiössä ovat ulko- ja turvallisuuspolitiikka, ulkopoliittisesti merkittävät kansainväliset asiat sekä kansainväliset suhteet yleensä. Ministeriö edistää Suomen kaupallistaloudellisia etuja ja vastaa kehityspoliitikasta ja kehitysyhteistyöstä sekä vaikuttaa globalisaation hallintaan, kehittää kansainvälistä oikeutta ja huolehtii julkisuusdiplomatiasta. Edustustoverkko palvelee suomalaisia ja koko suomalaista yhteiskuntaa. Ulkoasiainministeriön toiminta perustuu ministeriön arvoihin, jotka ovat yhteistyö, luovuus ja tuoksellisuus.

Toimintaympäristö

Globaali kehitys avaa yhteiskuntia ja markkinoita sekä tiivistää niiden välisiä poliittisia, taloudellisia ja konkreettisia yhteyksiä. Kansainvälisen toimintaympäristön muutoksessa korostuu laajan turvallisuuden näkökulma. Merkittäviä myös Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat terrorismi, heikot valtiot, järjestäytynyt rikollisuus, ihmisoikeuksien loukkaukset, maailmanlaajuiset terveysuhat ja ympäristökatastrofit. Euroopan unionin merkitys kansainvälisenä toimijana kasvaa ja sen laajentuminen jatkuu. Unionin rooli sotilaallisessa ja siviilikriisinhallinnassa vahvistuu maailmanlaajuisesti. Ministeriön toimintaympäristö myös kotimaassa muuttuu. Ulkoasiainhallinto tekee yhä enemmän yhteistyötä muun valtionhallinnon, talouselämän ja kansalaisjärjestöjen kanssa.

Hallinnonalan strategiset tavoitteet

Hallitusohjelman ja sitä tukevan ministeriön strategian "Suomen etu - globaali vastuu" pohjalta on toiminnalle asetettu keskeiset strategiset vaikuttavuustavoitteet, joiden avulla ministeriö toteuttaa toiminta-ajatustaan ja joiden mukaisesti voimavarat kohdennetaan.

Vaikutusvaltainen Suomi kansainvälisessä yhteisössä

Ulkoasiainministeriö huolehtii siitä, että Suomi kykenee mahdollisimman tehokkaasti vaikuttamaan kansainvälisissä suhteissa tehtäviin ratkaisuihin, jotka heijastuvat Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin. Vuoden 2007 toiminnassa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

— tavoitteena on lisätä Suomen vaikutusvaltaa Euroopan unionin päätöksiin, turvata unionin yhtenäisyys ja toimintakyky sekä tukea integraatiokehitystä. Tässä työssä hyödynnetään Suomen EU-puheenjohtajuuskauden tuloksia ja kokemuksia.

— Suomen kahdenvälistä ja monenkeskistä yhteistyötä Venäjän kanssa kehitetään. Neuvotteluissa EU:n ja Venäjän välisen sopimusjärjestelmän tulevaisuudesta vaikutetaan siihen, että tulevat sopimusjärjestelmät heijastavat Suomen kansallisia intressejä. Venäjän lisääntynyt kiinnostus pohjoiseen ulottuvuuteen hyödynnetään täysimääräisesti mm. olemassa olevien

PU-kumppanuuksien kehittämisessä sekä uusien kumppanuuksien perustamisessa.

— transatlanttisia suhteita kehitetään niin kahdenvälisesti kuin aktiivisena EU:n jäsenvaltiona ja Naton rauhankumppanina.

— Suomen puheenjohtajuudet Pohjoismaisessa ministerineuvostossa ja Barentsin euroarktisessa neuvostossa sekä vuoden 2008 Etyj-puheenjohtajuuden valmistelut ja troikkajäsentyys vuosina 2007—2009 hoidetaan menestyksellisesti Suomen kansainvälisen aseman vahvistamiseksi.

Turvallisuutta luova kansainvälinen yhteisö

Ulkoasiainministeriö toimii sen hyväksi, että kansainvälinen yhteisö kykenee ehkäisemään konflikteja ja hallitsemaan kriisejä. Ministeriö vahvistaa kansainvälisten instituutioiden toimintakykyä ja niiden yhteistoimintaa alueellisesti ja maailmanlaajuisesti. Se ehkäisee ja torjuu uusia turvallisuusuhkia yhteistyötä edistämällä. Vuoden 2007 toiminnassa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

— EU:n ulkoista toimintaa vahvistetaan kehittämällä unionin johdonmukaisuutta ja tehokkuutta.

— kriisinhallintaa edistetään kokonaisvaltaisen lähestymistapana, jossa siviili- ja sotilastoimintoja tarkastellaan kokonaisuutena. Hallinnonalojen välistä suunnittelua, yhteistoimintaa ja valmiuksia kehitetään sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

— laaja-alaista turvallisuutta edistetään mm. panostamalla turvallisuus- ja kehityspolitiikan johdonmukaisuuteen. Konfliktien ehkäisyyn, ratkaisemiseen, vakauttamiseen ja yhteiskuntien jälleenrakennukseen on panostettava kokonaisvaltaisesti.

— osallistutaan valtioneuvoston seuraavan turvallisuus ja puolustuspoliittisen selonteon laadintaan ja valmisteluun.

Oikeudenmukainen maailma

Ulkoasiainministeriö tukee demokratian, hyvän hallinnon, ihmisoikeuksien, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, toimivan markkinatalouden ja kestävä kehityksen toteutumista. Lisääntyvän keskinäisen riippuvuuden maailmassa ulkoasiainministeriö edistää inhimillistä turvallisuutta ja vähentää köyhyyttä. Vuoden 2007 toiminnassa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

— EU:n ihmisoikeuspolitiikan johdonmukaisuutta lisätään. YK:n ihmisoikeusneuvostosta kehitetään ihmisoikeuksien edistämiseen ja toimeenpanoon keskittyvä elin.

— globaalihallinnan uusia keinoja kehitetään yhteistyössä muiden maiden hallitusten, yrityssektorin ja kansalaisyhteiskunnan kanssa.

— YK-järjestelmän reformeja ja kansainvälisten avunantajien välistä yhteistyötä edistetään ja varmistetaan Suomen panos kansainvälisissä järjestöissä.

— kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön tuloksia, laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimeenpanemalla avun tuloksellisuutta koskevan ns. Pariisin ju-

listuksen periaatteet Suomen kahdenvälisessä ja multilateraalissa toiminnassa.

Menestyvä Suomi

Ulkoasiainministeriö vahvistaa avointa ja sääntöperustaista maailmantaloutta Suomen kansainvälisen kilpailukyvyn edistämiseksi. Ministeriö parantaa suomalaisten yritysten markkinoillepääsyn ja toiminnan edellytyksiä sekä edistää Suomeen suuntautuvia investointeja. Ulkoasiainministeriö vauhdittaa suomalaisen kulttuurin, luovuuden ja osaamisen tunnetuksi tulemistä ja menestymistä ulkomailla. Edustustot avaavat ovia, madaltavat kansainvälisiä kynnyksiä ja luovat verkostoja. Vuoden 2007 toiminnassa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

- kansainvälistä kauppajärjestelmää vahvistetaan toimeenpanemalla WTO:n kauppaneuvottelukierroksen tulokset sekä varmistamalla että Venäjän WTO-jäsenyys toteutuu Suomen tavoitteiden mukaisesti. Monenkeskistä kauppajärjestelmää täydennetään alueellisin ja kahdenvälisin järjestelyin painopisteenä Suomen talouden kannalta keskeiset markkinat.
- yritysten ulkoiseen toimintaympäristöön vaikutetaan purkamalla vienti- ja tuontikaupan esteitä ja jatkamalla ulkoasiainministeriön viennin ja kansainvälistymisen edistämistrategian toimeenpanoa.
- EU:n kilpailukykyä kehitetään yhteisen kauppapolitiikan keinoin.
- Suomen tunnettuutta, vahvuuksia ja erityisosaamista hyödynnetään kaikissa ulkosuhteissa.

Avoin ja palveleva ulkoasiainministeriö

Ulkoasiainministeriö tiivistää yhteistyötään kansalaisyhteiskunnan ja taloudellisten toimijoiden kanssa lisäämällä avoimuutta ja kehittämällä uudenlaisia kumppanuuksia. Ministeriö tuottaa ja jakaa yhteiskunnan ja sidosryhmiensä kannalta merkityksellistä ja hyödyllistä tietoa. Ulkoasiainministeriö tarjoaa Suomen viranomaispalveluja maailmalla. Ministeriö helpottaa suomalaisten asiointia sekä turvallista liikkumista ja elämistä ulkomailla. Ulkoasiainministeriö auttaa nopeasti, tehokkaasti ja asiantuntevasti hätään joutuneita suomalaisia. Vuoden 2007 toiminnassa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

- toteutetaan hallinnonalan toiminnan ja organisaation kehittämistä koskeva selvitystyö.
- konsuli- ja muiden kansalaispalveluiden laatua parannetaan.
- vuorovaikutusta ja tiedonvaihtoa sidosryhmien sekä kansalaisyhteiskunnan kanssa lisätään mm. kehittämällä mediaviestintää sekä hyödyntämällä kansalaisviestinnässä maakunnallisia toimipisteitä.

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan valtuusyhteenvedo (milj. euroa)

	2007	2008	2009	2010	2011—	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yhteensä
Ennen vuotta 2007 tehdyt sitoumukset	512,40	500,12	317,50	114,30	118,80	1 593,12
Vuoden 2007 sitoumukset	-	111,33	139,11	158,58	256,93	665,95
Valtuudet yhteensä	512,40	611,45	456,61	302,88	375,73	2 259,07

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2005–2007

	v. 2005 tilinpäätös 1000 €	v. 2006 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2007 esitys 1000 €	Muutos 2006–2007	
				1000 €	%
01. Ulkoasiainhallinto	197 163	199 789	204 183	4 394	2
21. Ulkoasiainhallinnon toimintameno- not (siirtomääräraha 2 v)	177 363	179 184	184 578	5 394	3
29. Ulkoasiainministeriön hallin- nonalan arvonlisäveromenot (ar- viomääräraha)	13 145	14 800	14 800	—	—
74. Talonrakennukset (siirtomäärära- ha 3 v)	4 805	4 805	4 805	—	—
(76.) Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)	1 850	1 000	—	- 1 000	- 100
30. Kansainvälinen kehitysyhteis- työ	472 222	518 377	579 229	60 852	12
50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	—	—	—	—	—
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siir- tomääräraha 3 v)	469 922	516 077	579 229	63 152	12
(67.) Taloudellinen, teollinen ja tekno- loginen yhteistyö kehitysmaiden kanssa (siirtomääräraha 3 v)	2 300	2 300	—	- 2 300	- 100
50. Lähialueyhteistyö	25 018	23 000	22 533	- 467	- 2
66. Lähialueyhteistyö (siirtomäärära- ha 3 v)	25 018	23 000	22 533	- 467	- 2
99. Ulkoasiainministeriön hallin- nonalan muut menot	138 504	154 218	164 334	10 116	7
01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (arviomääräraha)	955	1 150	1 150	—	—
21. Tilapäinen edustus kansainväli- sissä neuvotteluissa (arviomäärä- raha)	1 549	2 213	2 213	—	—
22. Suomalaisten kriisinhallintajouk- kojen ylläpitomenot (arviomäärä- raha)	46 249	49 119	57 441	8 322	17
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	12 476	14 411	14 236	- 175	- 1
26. Etyj-puheenjohtajuus (siirtomää- räraha 2 v)	—	—	1 232	1 232	0
50. Eräät valtionavut (kiinteä määrä- raha)	1 705	1 383	1 383	—	—
51. Hädänalaisten avustaminen (ar- viomääräraha)	19	39	39	—	—
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitus- osuudet (arviomääräraha)	74 550	84 886	86 323	1 437	2
67. Kansainvälisen ilmastopimuk- sen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)	1 000	1 000	300	- 700	- 70
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	—	17	17	—	—
Yhteensä	832 906	895 384	970 279	74 895	8
Henkilöstön kokonaismäärä ¹	1 630	1 610	1 610		

¹Hallinnonalalla arvioidaan olevan lisäksi kriisinhallinta- ja rauhanturvaoperaatioihin palkattua henkilöstöä vuosi-
na 2006 ja 2007 noin 1 100 henkilötyövuotta sekä ulkomaanedustuksen toimipisteisiin asemamaasta palkattua
henkilöstöä vuosina 2006 ja 2007 1 030 henkilötyövuotta.

01. Ulkoasiainhallinto

Selvitysosa: Ulkoasiainministeriön strategian pohjalta ulkoasiainhallintoa kehitetään entistä selkeämmin toiminnan ja tavoitteiden lähtökohdista siten, että hallinnonalan toiminnan tuloksia ja vaikuttavuutta voidaan entistä järjestelmällisemmin arvioida. Strategian pohjalta kehitetään tulosohjausta ja strategista johtamista sekä organisaatiota, mukaan lukien edustustoverkko.

Tuottavuusohjelma

Osana ulkoasiainhallinnon tuottavuusohjelmaa toteutetaan hallinnonalan toiminnan ja organisaation kehittämistä koskeva selvitystyö. Hallinnon virtaviivaistamista jatketaan vuoden 2007 aikana rationalisoimalla hallinnollisia tuki- ja palvelutehtäviä mm. kiinteistöhallinnossa sekä tieto- ja virastopalveluissa. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusmallin toteuttamista jatketaan. Tuottavuusohjelman mukaiset henkilöstötoimenpiteet ajoitetaan edustustojen tukitehtävien osalta vuoteen 2007 johtuen suuresta ulkomaanedustuksen siirtokierroksesta. Tavoitteena on vähentää ulkoasiainhallinnosta 31 hallinnollista tuki- ja palvelutehtävää.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Ulkoasiainhallinnon henkilöstöstrategia 2005—2010 linjaa suuntaviivat ulkoasiainhallinnon henkilöstöpolitiikalle. Tavoitteena on kehittää järjestelmällistä osaamisen johtamista ja urasuunnittelua. Koulutuksessa panostetaan uusien toimintatapojen ja muuttuvan toimintaympäristön edellyttämiin tarpeisiin.

Edustustoverkko ja kansalaispalvelut

Ulkoasiainministeriön edustustoverkko kattaa 97 toimipistettä, joista 90 eri valtioissa ja 7 kansainvälisissä järjestöissä. Edustustot toimivat Suomen ja suomalaisten kansainvälisenä tukiverkkona. Niiden tehtävänä on parantaa Suomen yhteiskunnan, talouden ja kulttuurin tunnettuutta ulkomailla sekä tukea suomalaisia yrityksiä viennin edistämisessä ja kansainvälistymisessä (VKE). Edustustoverkon kattavuutta arvioidaan näiden toimintojen ja ministeriön strategisten tavoitteiden pohjalta.

Ulkoasiainministeriö jatkaa konsuli- ja muiden kansalaispalveluiden laadun parantamista ja edustustojen tarjoamaa tukea asiakkaiden tarpeita vastaavasti. Toiminnan onnistumista mitataan asiakastytyvyyden kehityksellä.

21. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 184 578 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menojen, valtion virastoille maksettavien tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien kulutusmenojen sekä tutkimusapurahojen maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu lisäyksenä huomioon 3 203 000 euroa kehitysyhteistyön operatiivisten määrärahojen kasvun vaikutuksena kehitysyhteistyöhallinnon menoihin ja 139 000 euroa uuteen palkka-

usjärjestelmään siirtymisen johdosta sekä vähennyksenä 689 000 euroa kuuden henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 27.10.21.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon nettobudjetoitavina tuloina ulkoasiainhallinnon suoritteiden maksuista annetun asetuksen (1173/2005) mukaiset tulot sekä edustustojen pankkitilien korkotulot.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

— Strategista henkilöstösuunnittelua kehitetään ottamalla vuoden 2007 alussa käyttöön osaamisenhallintajärjestelmä. Uuden palkkausjärjestelmän toiminnan edelleen kehittämistä jatketaan; erityistä huomiota kiinnitetään hallinnonalan palkkakilpailukyvyn parantamiseen. Henkilöstön kehittämisessä painopisteinä ovat johtamiskoulutus ja sen edelleen kehittäminen sekä kattava ja monipuolinen siirtokoulutus. Verkkokoulutusta kehitetään edelleen. Ministeriön sisäistä viestintää tehostetaan panostamalla intranettiin niin että se toimii sekä työn apuvälineenä ja tiedonlähteenä että organisaatiota yhdistävänä henkilöstölehtenä.

— EU-puheenjohtajuuden vuoksi ulkomaanedustuksessa olevan henkilöstön kausia pidennettiin joten vuonna 2007 on edessä normaalia suurempi siirtokierros, joka aiheuttaa huomattavia kustannuksia ulkoasiainhallinnolle. Siirtokierroksen yhteydessä toteutetaan tuottavuusohjelman mukaiset edustustojen tukitehtävien vähennykset. Vuonna 2007 puretaan myös EU-puheenjohtajuuskauden vuoksi tehdyt määräaikaiset vahvistukset sekä ulkomaanedustuksesta että ministeriöstä. Vuoden alussa perustetaan ministeriöön Etyj-puheenjohtajuussihteeristö sekä vahvistetaan Wienin Etyj-edustustoa Suomen vuoden 2008 Etyj-puheenjohtajuudesta johtuen.

Toiminnan edellyttämät voimavarat ja perusinfrastruktuurin ylläpito

— Ulkoasiainministeriö hallinnoi kirjanpitoarvoltaan lähes 255 miljoonan euron kiinteistöomaisuutta. Kiinteistöhallinnon kehittäminen on osa ulkoasiainhallinnon tuottavuusohjelmaa. Vuonna 2006 valmistuvan kiinteistöhallinnon selvityksen perusteella jatketaan kehittämistoimia tavoitteena taloudellisen, tehokkaan ja tuottavan hallintomallin löytyminen.

— Osana ulkoasiainhallinnon tuottavuusohjelmaa laaditaan vuonna 2007 ministeriön sähköisten palveluiden strategia. Tietohallinnon kustannuksia pyritään alentamaan kilpailuttamalla tietoliikennepalvelut. Arkki-järjestelmän käyttöä tehostetaan ja sen kehittämistä koko ulkoasiainhallinnon tietovälineeksi jatketaan. Tiedon tuottamisen välineeksi kehitetään asianhallinnan ratkaisuja. Tietoturvallisuuden parantamiseksi ministeriössä toteutetaan tietoturvastrategian mukaisesti tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän suunnittelu.

Ulkoasiainhallinnon kustannusvastaavuuslaskelma; julkisoikeudelliset suoritteet (1 000 euroa)			
	2005 toteuma	2006 budjetoitu	2007 varsinainen talousarvio
Maksullisen toiminnan tuotot			
— suoritteiden myyntituotot	17 655	15 217	19 700
— muut tuotot	200	183	200
Tuotot yhteensä	17 865	15 400	19 900
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	16 751	14 134	18 199
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	1 114	1 266	1 701
Kustannusvastaavuus, %	107	109	109

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)			
	2005 toteutuma	2006 budjetoitu	2007 varsinainen talousarvio
Bruttomenot	202 565	196 984	205 778
Bruttotulot	20 014	17 800	21 200
Nettomenot	182 551	179 184	184 578
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	10 956		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	5 768		

Ulkoasiainhallinnolle asetettujen tavoitteiden mukaiset tunnusluvut			
	2005 toteutuma	2006 ennakoitu	2007 tavoite
<i>Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö</i>			
1. Työtyytyväisyysbarometriin osallistumisaste, %	44	55	65
2. Työtyytyväisyys barometrin mukaan	tydyttävä+ (3,2)	tydyttävä+ (3,3)	tydyttävä+ (3,4)
3. TAKE-keskusteluissa sovitun koulutuksen toteutumisaste, %	75	75	75
4. Henkilötietojärjestelmän käyttö siirtojen ja rekrytointien suunnittelussa, %	90	90	95
<i>Toiminnan edellyttämän perusinfrastruktuurin ylläpito</i>			
1. UH:n sisäisen tietoverkon peitto edustustoverkosta, kpl	92 (95 %)	95 (98 %)	97 (100 %)

Ulkoasiainhallinnon toimintamenot toimialoittain v. 2007	€
Edustustojen toimintamenot	53 811 000
Ministeriön johdon, osastojen ja erillisten yksiköiden toimintamenot	15 800 000
Henkilöstöhallinnon toimintamenot	94 467 000
Kiinteistöhallinnon toimintamenot	9 000 000
Tietohallinto toimintamenot	11 500 000
Yhteensä	184 578 000

2007 talousarvio	184 578 000
2006 talousarvio	179 184 000
2005 tilinpäätös	177 363 000

29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen sekä kehitysyhteistyöhön ja lähialueyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Valtion kulutus- ja investointimenot on budjetoitu ilman arvonlisäveroa. Muille kuin erikseen verovelvollisille valtion virastoille ja laitoksille myönnetään määrärahat verottomin hinnoin. Arvonlisäverolain mukaan ministeriöiden kehitysyhteistyötä varten kotimaasta ostamat palvelut ovat arvonlisäverollisia. Jotta arvonlisäverolla ei rasieta Suomen kehitysyhteistyötä ja lähialueyhteistyötä arvonlisäveromenot budjetoidaan erikseen.

2007 talousarvio	14 800 000
2006 talousarvio	14 800 000
2005 tilinpäätös	13 144 643

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 805 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Vuonna 2007 saa tehdä käynnissä oleviin talonrakennushankkeisiin liittyviä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuoden 2007 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 3 000 000 euron arvosta.

Käyttösuunnitelma		€
Hanke		
		4 760 00
2.	Peruskorjaushankkeet	0
3.	Nimetyille hankkeille jakamaton	45 000
		4 805 00
Yhteensä		0

2007 talousarvio	4 805 000
2006 talousarvio	4 805 000
2005 tilinpäätös	4 805 000

(76.) *Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2006 talousarvio	1 000 000
2005 tilinpäätös	1 850 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Selvitysosa: Kehityspoliittikka on osa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Kehityspoliittisen ohjelman tavoitteet ja toimeenpano rakentuvat osaksi ulkoasiainministeriön strategiaa ja toiminta-ajatusta. Kehityspoliittisen ohjelman toimeenpanoa seurataan osana ulkoasiainministeriön strategisten tavoitteiden seuranta.

Suomen kehityspoliitikalle ja sen toimeenpanolle luovat perustan YK:n vuosituhattulistus, sen arvot ja kehityspäämäärät. Kehityspoliittikan keskeisimpänä *vaikuttavuustavoitteena* on äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen korostaen oikeusperustaista lähestymistapaa ja kestävän kehityksen periaatteita.

Suomi tukee hallituksen kehityspoliittisen ohjelman mukaisesti yhteistyömaita vuosituhattulistuksen kehityspäämäärien 1-7 toimeenpanossa kohdistuen tukensa ja toimintansa yhteistyömaiden köyhyyden vähentämissuunnitelmissa asetettujen prioriteettien mukaisesti sektoreille ja kehitysohjelmille, joilla Suomen vahvuudet tuottavat lisäarvoa ja joilla Suomella on vahvaa osaamista. Tämä koskee myös EU:a ja monenkeskistä yhteistyötä. Lisäksi tavoitteena on vuosituhattulistuksen 8. kehityspäämäärän mukaisesti tukea kumppanimaissa kehitykselle suotuisan toimintaympäristön vahvistamista.

Vuosituhattulistuksen kehityspäämäärien saavuttamista seurataan käyttäen seuraavia vuosituhattulistuksen seurannan tunnuslukuja (MDG):

MDG 1: alle 1 USD päivässä ansaitsevien osuus (%) koko väestöstä; kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 1: alle 5-vuotiaiden alipainoisten lasten määrä 100 000 normaalipainoista kohden; kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 2: peruskoulun aloittaneiden lasten määrä; kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 3: poikien ja tyttöjen osuudet (%) ensimmäisen ja toisen asteen koulutuksen aloittaneista; kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 4: alle 5-vuotiaiden kuolleisuus (määrä); kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 5: äitikuolleisuuden määrä/ 100 000 terveenä synnyttänyttä kohden; kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 6: HIV-positiivisten osuus (%) raskaana olevista; kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 7: veden ja sanitaation puutteesta kärsivien osuus (%) koko väestöstä; kehitys aikavälillä 2005 - 2015. MDG 8: Suomen ja kehitysmaiden kaupallisten ja muiden kumppanuuksien määrä; kehitys aikavälillä 2005 - 2015.
--

Maa- ja aluekohtaisen, monenkeskisen ja EU-yhteistyön vaikuttavuutta voidaan arvioida käyttäen myös muita kehityspäämäärien saavuttamisen seuranta varten kehitettyjä maa-, järjestö-, ohjelma- tai teemakohtaisia mittareita. Tavoitteena on, että sekä kansalliset että sektori- ja ohjelmakohtaiset mittarit

osoittavat edistymistä kaikissa Suomen pitkäaikaisissa yhteistyömaissa ja monenkeskisen avun osalta kehitysmaissa yleensä.

Suomen kehityspoliittisen ohjelman ja ulkoasiainministeriön strategian pohjalta on määritelty kehityspoliitiikan ja kehitysyhteistyön *toiminnalliset tulostavoitteet*, joita ovat:

- Poliittikkajohdonmukaisuuden edistäminen ottamalla kehityspoliittinen näkökulma huomioon kaikilla niillä kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön politiikan lohkoilla, joilla vaikutetaan kehitysmaiden asemaan.
- YK-vuosituhatjulistuksen tavoitteiden toimeenpanon jatkaminen kasvattamalla ja kohdentamalla kehitysyhteistyömäärärahoja kehityspoliittisen ohjelman mukaisesti.
- Kehityspoliitiikan ja kehitysyhteistyön tulosten, laadun ja vaikuttavuuden parantaminen toimeenpanemalla avun tuloksellisuutta koskevan Pariisin julistuksen periaatteet Suomen kahdenvälisessä toiminnassa sekä edistämällä niitä multilateraalisisessa toiminnassa.

Suomen kehityspoliitiikan toiminnallisten tulostavoitteiden saavuttamista arvioidaan käyttämällä seuraavia *tunnuslukuja*:

- 1) Suomen kehitysyhteistyömäärärahat kohdennetaan kehityspoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tavoitearvot:
 - Köyhimpiin maihin (LDC) kohdistuvan rahoituksen osuus kasvaa.
 - Kehitysyhteistyömäärärahoista valtaosa kohdennetaan kahdenväliseen yhteistyöhön.
- 2) Omistajuus. Tavoitearvot:
 - Kaikilla Suomen pitkäaikaisilla yhteistyömailla on kansallisiin prioriteetteihin ja köyhyyden vähentämistavoitteisiin perustuvat kehityssuunnitelmat laadittuna, ja tuki suunnataan näiden suunnitelmien mukaisesti.
 - Monenkeskisessä kehitysyhteistyössä tuki kohdennetaan järjestöjen, rahoituslaitosten sekä temaattisten ja kumppanuusohjelmien tavoitteiden mukaisesti.
 - Vuosittain tehtävissä arvioinneissa käytetään kunkin kumppanimaan/ järjestön/ rahoituslaitoksen/ ohjelman omia arviointikehikoita ja tavoitteita kuvaavia tunnuslukuja, mikäli ne ovat käytävissä.
- 3) Yhteensovittaminen. Tavoitearvot:
 - Sektoriohjelmat, joita Suomi tukee, käyttävät kumppanimaan omia julkisia budjetointi-, kirjanpito-, seuranta- ja raportointijärjestelmiä.
 - Suomen ohjelma-apuun liittyvät maksulupaukset ja maksatukset tapahtuvat kumppanimaiden ja muiden avunantajien kanssa yhteisesti sovituissa aikatauluissa.
- 4) Harmonisaatio. Tavoitearvot:
 - Ohjelma-avun osuus nousee 66 % vuoteen 2010 mennessä (Pariisin julistuksen tavoite).
 - Yhteismissioiden määrä kasvaa.
 - Suomi ei aseta yhteisesti sovittujen ehtojen lisäksi ylimääräisiä ehtoja omalle avulleen budjetituessa tai sektoriohjelmissä.
- 5) Keskittäminen. Tavoitearvot:
 - Pitkäaikaisten yhteistyömaiden osuus Suomen kahdenvälisestä maa- ja aluekohtaisesta lahjamuotoisesta yhteistyöstä on vähintään 60 % .
 - Pitkäaikaisissa yhteistyömaissa kahdenvälisessä yhteistyössä Suomen maksatukset kohdentuvat enenevästi korkeintaan kolmelle sektorille tai yhteistyöohjelmalle ja vuosimaksatukset ovat vähintään 10 Meur/ vuosi.
 - Monenkeskisessä yhteistyössä Suomen maksatukset kohdentuvat YK-järjestöistä UNDP:lle, UNICEFille, UNFPAlle, WFP:lle ja muille vuosituhatjulistuksen toimeenpanon kannalta keskeisille YK-järjestöille sekä kehitysrahoituslaitoksista Maailmanpankkiin/IDAan ja alueellisiin kehitysrahoituslaitoksiin.

Maa- ja aluekohtaisen, monenkeskisen ja EU-yhteistyön toiminnallista tuloksellisuutta voidaan arvioida käyttäen myös muita kehityspäämäärien saavuttamisen seurantaan varten kehitettyjä maa-, järjestö-, ohjelma- tai teemakohtaisia mittareita.

Hallitusohjelman ja hallituksen kehityspoliittisen ohjelman tavoitteena on kehitysyhteistyömäärärahojen nostaminen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta vuoteen 2010 mennessä, taloudellinen kehitys huomioon ottaen. Vuonna 2007 kehitysyhteistyömäärärahojen tason arvioidaan nousevan 0,44 prosenttiin BKTL:sta. Kehitysyhteistyön kasvuluvuista seuraavalle vaalikaudelle päätetään vuoden 2007 eduskuntavaalien jälkeisissä hallitusohjelma- ja kehitysneuvotteluissa. Maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä LDC-maiden osudeksi vuonna 2007 arvioidaan noin 85 milj. euroa (46 %²). Saharan eteläpuoleisten maiden osuuden arvioidaan olevan noin 102 milj. euroa (55 %, ks. alaviite 1). LDC maat sekä Afrikka ovat painopisteenä myös monenkeskisessä ja EY-kehitysyhteistyössä.

Talousarvion puitteissa tehdään erillinen päätös kunakin vuonna seuraavien vuosien toimintaa ohjaavien monenkeskisen ja maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaltuuksien kohdentamisesta.

Julkisen kehitysavun määrärahat ja maksatukset (milj. euroa) sekä maksatusten %-osuus BKTL:sta

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Määrärahat yhteensä	401,6	421,2	452,0	479,2	506,8	545,6	600,1	670,754
Maksatukset	390,9	402,4	434,4	490,4	494,3	547,3	720,6 ³	
%-osuus BKTL:sta	0,33	0,31	0,32	0,35	0,35	0,37	0,47	

Valtion kehitysyhteistyömenot v. 2007 pääluokittain

	milj. €
Luvussa 24.30	579,229
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muissa luvuissa	47,662
Sisäasiainministeriön hallinnonalalla	0,200
Valtiovarainministeriön hallinnonalalla	78,000
Opetusministeriön hallinnonalalla	1,300
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla	1,200
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla	0,200
Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalla	1,000
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla	1,200
Työministeriön hallinnonalalla	12,000
Ympäristöministeriön hallinnonalalla	2,100
Yhteensä	724,091

50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

²Prosenttiluku on suhteutettu käyttösuunnitelmakohdan kehukseen ilman tsunamin, Pakistanin ja Irakin jälleenrakennuksen rahoitusta.

³ennakkotieto

Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentin ja 3 a ja b §:n nojalla antaa määrämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten menetyksiä ja arvonalennuksia ja valtio maksaa yhtiön ottamasta muusta kuin euromääräisestä lainasta mahdollisesti aiheutuvan kurssitappion. Sitoumuksia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten ja takausten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 168 187 926 euroa ja nostettujen muiden kuin euromääräisten lainojen yhteinen pääoma enintään 100 000 000 euroa.

2007 talousarvio	—
2006 talousarvio	—
2005 tilinpäätös	—

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 579 229 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää käyttösunnitelmassa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää aikaisemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla tapahtuviin maksatuksiin ja vuoden 2007 kuussa sovittavien maksujärjestelyjen aiheuttamiin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta, kohdemaihin ja kohdemaissa tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatkoista, toimistoautomaatiikan hankinnasta sekä kehitysyhteistyöhankkeisiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamisesta. Humanitaariseen apuun tarkoitettuja määrärahoja saa käyttää myös muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen vain poikkeuksellisen laajan humanitaarisen kriisin niin edellyttäessä. Momentin määrärahoista veloitetaan valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitetuista kehitysyhteistyötehtävistä virastolle tai laitokselle aiheutuvat kustannukset. Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta sekä maksaa valtuuksien käytöstä aiheutuviin menoihin liittyviä ennakkomaksuja enintään 1 000 000 euroa.

Käyttösunnitelma	€
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	155 600 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	197 782 000
3. Euroopan kehitysrahasto	50 847 000
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	23 500 000
5. Humanitaarinen apu	57 200 000
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	7 500 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	900 000
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	75 900 000
9. Korkotuki	10 000 000
Yhteensä	579 229 000

Vuoden 2007 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2007 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 656 450 000 euron ja korkotukiluottoja myöntää enintään 80 000 000 euron arvosta. Korkotuen osuus on 28 000 000 euroa.

Myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautuminen		€
1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	338 250 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	210 800 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	-
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	10 500 000
5.	Humanitaarinen apu	-
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	-
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	-
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	68 900 000
9.	Korkotuki	28 000 000
Yhteensä		656 450 000

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon kehitysyhteistyön hallintoresurssien lisääminen samassa suhteessa kuin kehitysyhteistyön kokonaismäärärahat kasvavat. Kehitysyhteistyön hallinnon ja operatiivisten määrärahojen suhde pysyy samana kuin aikaisempina vuosina sillä operatiivisten määrärahojen lisäyksestä 5 % on ohjattu toimintamenomäärärahoihin.

Momentin mitoituksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 300 000 euroa siirtäen momentilta 24.30.67. Kyseinen määräraha kohdennetaan momentin 24.30.66 käyttösuunnitelmakohtaan 4.

Irakin jälleenrakennushanke on siirretty käyttösuunnitelmakohtalta 4. (Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö) käyttösuunnitelmakohtalle 2. (Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö), johon on jo aiemmin sisällytetty muut jälleenrakennushankkeet.

Aiemmasta käytännöstä poiketen momentilta 24.99.50 rahoitetut kehitysyhteistyökelpoiset valtionavut, ml. Suomen UNICEF-yhdistys, Suomen UNIFEM - Finlands UNIFEM ry ja Suomen Pakolaisapu ry, rahoitetaan momentin 24.30.66. käyttösuunnitelman kohdasta 8. (Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle KePa ja kehitysyhteistyötiedotukselle).

Valtuuksien perusteella tehdyistä ja tehtävistä myöntöpäätöksistä aiheutuvat menot (milj. euroa)

	2007	2008	2009	2010	Myöhemmille vuosille yhteensä
Ennen vuotta 2006 myönnetty valtuudet ⁴	390,4	342,5	157,1	96,7	97,6
Vuonna 2006 myönnetty valtuudet ⁵	117,9	154,6	159,2	47,1	21,2
Vuonna 2007 myönnetty valtuudet	-	107,3	135,1	157,1	257,0
Yhteensä	508,3	604,4	451,4	300,9	375,8

⁴Iuvussa mukana v. 2000 lisätalousarvion EKR-valtuus sekä vuoden 2004 lisätalousarvion maa- ja aluekohtainen valtuus

⁵Iuvussa mukana v. 2005 lisätalousarvion maa- ja aluekohtainen valtuus (tsunami)

1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 155 600 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2007 jälkeisille vuosille yhteensä 338 250 000 euroa.

Tavoitteena on monenkeskisen järjestelmän toimintakyvyn ja tuloksellisuuden vahvistaminen. Tuki kohdentuu yleisavustuksien ohella temaattiseen tukeen ja kumppanuushankkeisiin.

Pääosa YK-järjestöjen kehitysrahoituksesta kohdistetaan sitomattomana yleisavustuksena neljälle operatiiviselle kehitysjärjestölle: YK:n kehitysohjelmalle (UNDP), YK:n lastenrahastolle (UNICEF), YK:n väestörahoitustalolle (UNFPA) ja Maailman elintarvikeohjelmalle (WFP). Tuessa kansainvälisille kehitysrahoituslaitoksille on ensisijainen kanava Maailmanpankkiryhmään kuuluva Kansainvälinen kehitysjärjestö (IDA). Muita tuettavia rahoituslaitoksia ovat alueelliset kehitysrahoituslaitokset, kuten Aasian kehityspankkiryhmä (AsDB), Afrikan kehityspankkiryhmä (AfDB) ja Latalaisen Amerikan kehityspankki (IDB), YK:n alainen Kansainvälinen maatalouden kehittämisrahasto (IFAD) sekä pohjoismaiset kehitysrahastot. Rahoitus ohjataan monivuotisinä ja sitomattomina lisärahoitusneuvotteluissa sovitun rahoitusosuuden mukaisesti.

Monenkeskisen kehitysyhteistyön tulostavoitteita vuonna 2007 ovat kansainvälisen kehitysarkkitehtuurin reformin edistäminen, toimintalinjausten johdonmukaisuuden vahvistaminen monenkeskisen, kahdenvälisen ja EU:n toiminnan välillä. Tavoitteena on myös kehitysmaiden velkataakan helpottaminen. Vuosituhattulistuksen tavoitteita edistetään. Suomen asiantuntijapanos turvataan kehityspoliittisen ohjelman kannalta keskeisimmässä järjestöissä ja sektoreilla.

Monenkeskisen toiminnan tuloksellisuutta seurataan käyttämällä järjestöjen, rahoituslaitosten sekä temaattisten ja kumppanuusohjelmien ohjelmakohtaisia tuloksellisuusmittareita. Hyödynnetään avunantajamaiden yhteisiä arvioita toiminnan tuloksellisuudesta, seurataan kehitysmaiden velkataakan kehitystä sekä arvioidaan suomalaisten osuutta kansainvälisten järjestöjen tehtävissä. Seurataan myös Suomen toiminnan vaikutuksia monenkeskisten toimijoiden päättävissä elimissä ja kenttätoiminnassa.

2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 197 782 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2007 jälkeisille vuosille yhteensä 210 800 000 euroa.

Kahdenvälisessä yhteistyössä tavoitteena on kasvattaa pitkäaikaisten yhteistyömaiden osuutta 60 prosenttiin maa- ja aluekohtaisesta lahjamuotoisesta yhteistyöstä. Suomen pitkäaikaisia yhteistyömaita ovat Afrikassa Mosambik, Tansania, Etiopia, Sambia ja Kenia sekä Latalaisessa Amerikassa Nicaragua sekä Aasiassa Vietnam ja Nepal. Näiden osuuden arvioidaan olevan noin 108 miljoonaa euroa (59 %⁶). Afrikan kehitys vuosituhattulistuksen tavoitteiden

⁶Prosenttiluku on suhteutettu käyttösuunnitelmakohdan kehukseen ilman tsunamin, Pakistanin ja Irakin jälleennakennuksen rahoitusta.

saavuttamiseksi on keskeinen. Pitkäjänteisen kehitysyhteistyön lisäksi maa- ja aluekohtaisessa yhteistyössä panostetaan kriisien ennaltaehkäisyyn, hallintaan ja jälkihoitoon.

Määräaikaista yhteistyötä tuetaan Etelä-Afrikassa, Palestiinalaisalueilla, Länsi-Balkanilla, Itä-Timorilla, Afganistanissa ja Sudanissa. Suomi osallistuu kansainvälisen yhteisön työn tukemiseen väkivaltaisten kriisien ennaltaehkäisemiseksi sekä kriiseistä toipuvien valtioiden jälleenrakentamiseksi, ml. Irak ja Sudan. Määräaikaisella yhteistyöllä tuetaan myös luonnonkatastrofien jälleenrakennusta Indonesiassa, Pakistanissa ja Sri Lankassa.

Muissa maissa kahdenvälistä kehitysyhteistyötä toteutetaan vain silloin, kun Suomen kahdenvälisellä panoksella on todellista lisäarvoa.

Maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön jakosuunnitelma	Milj. euroa, arvio
Pitkäaikaiset yhteistyömaat	108,4
AFRIKKA JA LÄHI-ITÄ	73,3
Etiopia	6,4
Kenia	8,6
Mosambik	20,4
Sambia	14,6
Tansania	23,3
AASIA JA LATINALAINEN AMERIKKA	35,1
Nepal	5,8
Nicaragua	13,0
Vietnam	16,3
Siirtymävaiheen ja määräaikaisen yhteistyön maat	53,0
Afrikka ja Lähi-Itä	26,0
Aasia ja Latinalainen Amerikka	20,2
Länsi-Balkan	6,8
Alueellinen yhteistyö	31,2
Afrikka ja Lähi-Itä	13,4
Aasia ja Latinalainen Amerikka	14,3
Muut	3,5
Muut maat	5,2
Afrikka ja Lähi-Itä	0
Aasia ja Latinalainen Amerikka	4,2
Muut ja joustovara	1,0
Yhteensä	197,8

Maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön lähtökohtana ovat yhteistyökumppanien kansalliset kehityssuunnitelmat ja köyhydenvähentämisstrategiat. Tavoitteena on, että muiden avunantajien kanssa yhteistyössä toteutettavat sektorilähtöiset ohjelmakokonaisuudet sekä hanke-, institutionaalinen ja paikallinen yhteistyö nivotaan tiiviiksi osaksi yhteistyömaiden omia kehittämissuunnitelmia. Edellisten lisäksi tavoitteena on kasvattaa budjettitukea lähinnä pitkäaikaisissa yhteistyömaissa, mikäli maiden kansallisten kehityssuunnitelmien toimeenpano ja yhteiskuntakehitys etenevät tyydyttävästi.

Maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä vaikuttavuustavoitteiden toteutumista seurataan MDG-indikaattoreista johdettujen sekä muiden maakohtaisten köyhydenvähentämisstrategioiden ja budjettituen seurantaindikaattorien avulla.

Maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä kehitysyhteistyön laadunhallinnan toteutumista arvioidaan seuraamalla yhteistyön harmonisaation etenemistä muiden avunantajien ja maan eri hallinnonalojen välillä, arvioimalla yhteis-

rahoitusohjelmien ja kansallisten käytäntöjen käyttämisen osuuden kehitystä sekä painopistesektoreille keskittymisasteen kehittymistä.

3. Euroopan kehitysrahasto

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 50 847 000 euroa.

EU:n ja AKT-maiden (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren -maiden) välisessä yhteistyössä vuosituhatjulistuksen tavoitteita edistetään EU- ja AKT-maiden välisen Cotonoun-kumppanuussopimuksen pohjalta. Cotonoun sopimukseen perustuva kehitys- ja muu yhteistyö rahoitetaan Euroopan Kehitysrahastosta (European Development Fund, EKR). Yhdeksäs EKR, jota on täydennetty edellisistä rahastoista jääneillä varoilla, kattaa vuodet 2000-2007.

Toiminnallisena tavoitteena on EKR:n tuloksellisuuden tehostaminen EU:n uuden kehityspoliittisen julkilausuman tavoitteiden saavuttamiseksi sekä johdonmukaisuuden edistäminen esim. neuvoston kehityspoliittikkaa linjaavien työryhmien ja EKR-komitean välillä.

EKR:n tuloksellisuutta seurataan komission maastrategioiden tuloksellisuusarviointien pohjalta.

4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 23 500 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2007 jälkeisille vuosille yhteensä 10 500 000 euroa. Käyttösuunnitelmakohtaan sisällytettyjä liikekumppanuusohjelman määrärahoja saa käyttää myös taloudellista, teollista ja teknologista yhteistyötä kehitysmaiden kanssa koskevista päätöksistä aiheutuviin menoihin.

Maittain kohdentamattoman yhteistyön tavoitteena on tukea sellaista toimintaa, joka on keskeistä kehityspoliittisen ohjelman ja vuosituhatjulistuksen kehityspäämäärien saavuttamiseksi erityisesti johdonmukaisuuden ja kehitykselle suotuisan toimintaympäristön edistämiseksi sekä kehitystä tukevien kumppanuuksien aikaansaamiseksi, erityisesti turvallisuuden ja kehityksen sekä kaupallisen toiminnan ja kehityksen aloilla, yleisemmin kuin suoraan liittyen tiettyyn maantieteelliseen alueeseen.

Tavoitteena on aktiivinen laajan turvallisuuden toimeenpano, jossa korostuu ennaltaehkäisevä toiminta. Vastataan aktiivisesti konfliktien eston, ratkaisun ja laadukkaan jälkihoidon haasteisiin. Tavoitteiden saavuttamista edistetään rahoittamalla konfliktien ehkäisyä ja hallintaa tukevia ohjelmia ja järjestöjä, kohdentamalla tukea temaattiseen yhteistyöhön sekä kehitysmaiden kapasiteetin vahvistamiseen. Edistetään oikeusperustaista kehitystä, demokratiaa ja ihmisoikeuksia sekä kehitykselle suotuisan toimintaympäristön kehittymistä.

Tuetaan Suomen ja kehitysmaiden välisten julkisen, yksityisen, kansalaisjärjestöjen ja osallistumiseen perustuvien kumppanuussuhteiden syntymistä ja kehittymistä. Erityisesti kehitetään taloudellisten toimijoiden välisiä kumppanuuksia vaurauden lisäämiseksi kehitysmaissa köyhyyden vähentämiseksi ja liiketoimintamahdollisuuksien luomiseksi myös suomalaisille toimijoille.

Tavoitteena on tehostaa läpileikkaavien teemojen, kuten tasa-arvon ja helpos-
ti syrjäytyvien ryhmien oikeuksien edistämistä sekä ympäristökysymysten

huomioinnosta kaikessa toiminnassa. Kahdenvälisen, monenkeskisen ja EU-yhteistyön täydentävyyttä lisätään.

Maittain kohdentamattoman kehitysyhteistyön vaikuttavuutta seurataan pääsääntöisesti ohjelma- ja järjestöjenkohtaisista tavoitteista johdettujen tunnuslukujen avulla.

5. Humanitaarinen apu

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 57 200 000 euroa.

Humanitaarisen avun tavoitteena on ihmishenkien pelastaminen, ihmisten hädän lievittäminen ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevien auttaminen. Avun painopiste on köyhimmässä kehitysmaissa. Suomi pyrkii edistämään humanitaarisen avun tehostamista ja avustusstandardien käyttöönottoa sekä sovittamaan kehitysyhteistyötä ja humanitaarista apua entistä tiiviimmin yhteen. Apua annetaan tarvelähtöisesti katastrofien, kriisien, aseellisten konfliktien sekä sairauksien (hiv/aids) uhreille puolueettomuuden, tasapuolisuuden ja humanisuuden periaatteita noudattaen. Humanitaarisella avulla tuetaan kriisialueiden väestöä myös välittömässä jälleenrakennustyössä ja katastrofivahinkojen parantamisessa.

Humanitaarinen apu ohjataan kansainvälisten ja kotimaisten humanitaaristen avustusjärjestöjen kautta. Humanitaarisesta avusta rahoitetaan myös keskeisten kansainvälisten humanitaaristen järjestöjen yleisavustukset, kuten YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR), palestiinalaisia pakolaisia avustavan UNRWA:n ja Punaisen Ristin Kansainvälinen Komitean (ICRC) yleisavustukset. Tavoitteena on kohdentaa humanitaarisen avun rahoitusta aiempaa keskitetympin toimijoille, joilla on kykyä osallistua mahdollisimman joustavasti ja nopeasti kriisien avustamiseen.

Humanitaarisen avun tuloksellisuutta arvioidaan humanitaarista apua antavien avustusjärjestöjen omien tuloksellisuutta mittaavien tunnuslukujen kautta. Humanitaarisen avun tason kehittymistä seurataan.

6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 7 500 000 euroa.

Suunnittelun ja tukitoimintojen tavoitteena on parantaa kehitysyhteistyön laatua tukemalla tutkimusta, kehittämällä toimialakohtaista suunnittelua, edistämällä ja systematisoimalla tuloksiin ja vaikutuksiin perustuvaa seuranta- ja vahvistamalla kehitysyhteistyöhallinnon kapasiteettia ja henkilöstön osaamista.

Tutkimustoiminnan tavoitteena on edistää kehityspoliittisen ohjelman toimeenpanoa ja sen keskeisten kehityskysymysten parempaa ymmärrystä. Tavoitteena on myös kehitysmaiden tutkijoiden valmiuksien vahvistaminen sekä pohjois-etelä yhteistyön edistäminen tutkimussektorilla.

Kehitysyhteistyön henkilöstön koulutuksen ja valmennustoiminnan tavoitteena on kehittää ulkoasiainministeriön henkilöstökapasiteetteja ja luoda edellytyksiä kehitysyhteistyön laadun parantamiselle ja vaikuttavuuden lisäämiselle.

Kehityspoliittisen viestinnän ja tiedotustoiminnan tavoitteena on vahvistaa yhteiskunnan tukea vuosituhatjulistuksen arvoille ja päämäärille. Lisäksi tavoitteena on yhteistyömaiden kulttuuri- ja viestintäosaamisen lisääminen.

Suomi osallistuu OECD:n kehitysapukomitean (DAC) työhön, mikä tukee kehityspoliittikan suunnittelua.

Kehitysyhteistyön tietojärjestelmiä kehitetään kehitysyhteistyömäärärahojen käyttöä koskevan suunnittelun, päätöksenteon ja seurannan tueksi.

Kehitysyhteistyöhallinnon ja kehityspoliittikan toiminnallista tehokkuutta ja rakenteita arvioidaan ministeriön sisäisen kehitysyhteistyön laadunvarmistusjärjestelmän avulla.

7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 900 000 euroa.

Evaluaatio- ja tarkastustoiminnan tavoitteena on parantaa kehitysyhteistyön sisällön ja hallinnollisten toimintatapojen laatua sekä varainkäytön tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Evaluoinnilla ja sisäisellä tarkastuksella on toisaan täydentävä rooli kehitysyhteistyön tulosten, laadun ja vaikuttavuuden arvioinnissa ja valvonnassa sekä kehityspoliittisen ohjelman toimeenpanossa.

8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 75 900 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2007 jälkeisille vuosille yhteensä 68 900 000 euroa.

Määrärahaa käytetään pääasiassa suomalaisten kansalaisjärjestöjen ja Kehitysyhteistyön Palvelukeskuksen (KePa) tukemiseen sekä kansainvälisille kansalaisjärjestöille annettavaan temaattiseen tukeen, kun tuen tavoitteena on edistää kehitykselle suotuisaa toimintaympäristöä. Lisäksi määrärahaa voidaan käyttää kehitysmaiden kansalaistoiminnan tukemiseen kansalaisjärjestöjen yhteenliittymien, kuten säätiöiden kautta.

Järjestöjen kehitysyhteistyön vaikuttavuustavoitteita ovat köyhyyden vähentäminen, kehitysmaiden kansalaisyhteiskuntien sekä globaalin kumppanuuden vahvistaminen. Kehityspoliittisen viestinnän osalta tavoitteena on kumppanuuksien vahvistaminen sekä kansalaisviestinnän ja asiakaspalvelujen laadun kehittäminen.

Puolet kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyötuesta kanavoidaan kymmenen kumppanijärjestön kautta. Hallituksen kehityspoliittisen ohjelman tavoitteena on kasvattaa järjestöjen kehitysyhteistyötuen osuutta 14 prosenttiin varsinaisesta kehitysyhteistyöstä v. 2007 mennessä.

Kumppanijärjestöjen toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan järjestöjen kehittämien vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta arvioivien tunnuslukujen pohjalta. Järjestöt raportoivat avun tuloksista ja tuotoksista. Kehitysyhteistyötuen käytön oikeellisuuden ja tuloksellisuuden seuranta perustuu vakiintuneisiin kansalaisjärjestöjen ja ministeriön välillä sovittuihin laadunvarmistuskäytäntöihin.

9. Korkotuki

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 10 000 000 euroa. Lisäksi ehdotetaan, että uusia korkotukiluottoja saa vuonna 2007 myöntää enintään 80 000 000 euroa.

Korkotuen osuuden arvioidaan olevan yhteensä 28 000 000 euroa.

Korkotukiluotoilla tuetaan kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä. OECD:n vientiluottoja ja korkotukiluottoja koskevan ns. konsensussopimuksen tavoitteena on rajoittaa epävertettä kilpailua rajaamalla korkotuki kaupallisesti kannattamattomiin hankkeisiin.

Korkotukiluottojen käytön tehostamiseksi ja monipuolistamiseksi tavoitteena on yhteistyösuhteiden kehittäminen nykyistä useampien maiden kanssa. Erittäin joissakin Suomen pitkäaikaisissa yhteistyö- ja siirtymästrategiamaissa vahvistetaan mahdollisuuksien mukaan korkotuen ja muun kehitysyhteistyön välisiä yhteyksiä. Näissäkin varmistetaan yhteensopivuus yhteistyömaan oimien kehityssuunnitelmien kanssa.

Toiminnan laadunvarmistamiseksi periaatteena on, että ulkoasiainministeriö hyväksyy vain hankkeita, joilla suomalainen osaaminen tuo lisäarvoa kumppanimaan kehitykseen. Hankkeiden seurantamekanismeja vahvistetaan.

Määrärahaa käytetään myös jo myönnettyjen luottojen käytön seurantaan ja valvontaan sekä uusien hanke-esitysten valmisteluun ja arviointiin. Määrärahaa voidaan käyttää myös erityisissä tapauksissa luottoon liittyvän takuumaksum tukemiseen.

2007 talousarvio	579 229 000
2006 talousarvio	516 077 000
2005 tilinpäätös	469 922 000

(67.) *Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa*
(siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta ja sen määräraha otettavaksi huomioon momentin 24.30.66 laskelmissa.

2007 talousarvio	—
2006 talousarvio	2 300 000
2005 tilinpäätös	2 300 000

50. Lähialueyhteistyö

Selvitysosa: Suomen lähialueyhteistyön tavoitteena on edistää alueellista vakautta ja tukea lähialueiden tasapainoista taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä. Pyrkimyksenä on edistää ympäristönsuojelua ja ydinturvallisuutta sekä tukea hallinnon ja oikeusjärjestelmän uudistuksia. Suomeen haitallisesti kohdistuvia ilmiöitä, kuten järjestäytyneen rikollisuuden sekä huumeiden ja tartuntatautien leviämistä, pyritään ehkäisemään. Lähialueyhteistyöllä edistetään myös paikallisdemokratian ja kansalaisyhteiskunnan vahvistumista.

Lähialueyhteistyön ensisijainen kohde on Luoteis-Venäjän federaatiopiiri, erityisesti Karjalan tasavalta, Leningradin alue, Murmanskin alue ja Pietari. Lähialueyhteistyön tavoitteiden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi yhteistyötä voidaan tehdä myös Venäjän keskushallinnon tasolla. Euroopan unionin laajentumisen myötä Itämeren alueen merkitys korostuu ja alueellisen yhteistyön tarve lisääntyy.

Ukraina ja Valko-Venäjä lukeutuvat OECD:n kehitysapukomitean (DAC) hyväksymiin maihin, joille voidaan kohdentaa julkisia kehitysyhteistyömäärärahoja. Tästä syystä lähialuerahoitusta voidaan osoittaa tapauskohtaisesti vain sellaisiin Ukrainassa ja Valko-Venäjällä toteutettaviin hankkeisiin, joita ei voida pitää Suomen kehityspoliittisen ohjelman ja vuosituhatjulistuksen päämäärien mukaisina kehitysyhteistyöhankkeina. Ensisijaisesti tällaisia ovat säteily- ja ydinturvahankkeet.

Lähialueyhteistyötä toteutetaan erityisesti seuraavilla aloilla: ympäristö, maaja metsätalous, sosiaali- ja terveydenhuolto, oikeuslaitos, liikenne ja tietoliikenne, energia, ydinturvallisuus sekä koulutus ja kansalaisyhteiskunta. Lähialueyhteistyön kehittämislunteen mukaisesti koulutus ja muu inhimillisten voimavarojen kehittäminen, samoin kuin hallinnon ja lainsäädännön kehittäminen, sisällytetään läpileikkaavina toimintoina eri toimialojen ohjelmiin. Suunnittelussa huomioidaan lisäksi tasa-arvo- ja vähemmistökysymykset, ympäristönäkökohdat sekä korruption vastainen toiminta. Lähialueyhteistyötä toteutetaan pääsääntöisesti useampivuotisten toimialakohtaisten ohjelmien kautta. Toiminnan vaikuttavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Osana lähialueyhteistyötä edistetään monenvälisen rahoituksen hyödyntämistä erityisesti Luoteis-Venäjällä. Kansainvälisten rahoituslaitosten kautta voidaan kanavoida tukea hankkeille, jotka Luoteis-Venäjän ohella vaikuttavat myös laajemmin Venäjällä tai muissa Suomen lähialuestrategian yhteistyömaissa silloin kun se on poliittisista tai taloudellista syistä tarkoituksenmukaista. Yhteisrahoitushankkeiden lisäksi lähialueyhteistyön rahoitusta suunnataan teknisen avun rahastoihin ja asiantuntijatoimintaan kansainvälisissä rahoituslaitoksissa. Hallitusohjelman mukaisesti osallistutaan Itämeren suojeluun Luoteis-Venäjän, erityisesti Pietarin jätevesihuollon kehittämishankkeilla. Suomi osallistuu Euroopan unionin pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuusohjelmaan sekä sosiaali- ja terveystalouden kumppanuusohjelmaan. Hallituksen turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon mukaisesti Suomi osallistuu Globaali kumppanuus -ohjelmaan.

Nykymuotoista lähialueyhteistyötä kehitetään asteittain tasavertaiseksi kanssakäymiseksi ja yhteistyöksi, jossa osapuolet yhdessä asettavat tavoitteet, sitoutuvat niihin ja kantavat vastuun yhteistyön toteutuksesta.

Suomi on vuoden 2006 loppuun mennessä sitoutunut lähialueyhteistyön toimintaohjelmansa puitteissa yhteistyömaiden taloudellisen ja poliittisen muutosprosessin edistämiseen yhteensä noin 1 193 milj. eurolla, josta valtion talousarvion kautta kanavoidun lahja-avun osuus on noin 725 milj. euroa.

Lähialueyhteistyöhön tarkoitetut voimavarat vuosina 1990–2006 (milj. euroa)

	1990— 2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Yht.
Lahja-apu								
Pääluokat yhteensä	378,6	35,3	39,2	34,8	29,0	27,8	26,6	571,3
Suomen osuus EBRD:n osakepääomasta	48,1	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5		65,6
Baltian investointiohjelma	15,3							15,3
FINNFUNDin osakepääoman korottaminen	5,0					0,2		5,2
Puolan velan anteeksianto	68,1							68,1
Lahja-apu yhteensä	515,1	38,8	42,7	38,3	32,5	31,5	26,6	725,5
Luotot								
Rakennesopeutusluotot	115,7							115,7
G-24 maksutaseluotot	45,6							45,6
FINNFUND-luotot	35,2	1,6	4,0		0,3	1,8	1,2	44,1
Luotot yhteensä	196,5	1,6	4,0		0,3	1,8	1,2	205,4
Takuut								
Takuut humanitaarisen avun toimituksiin	41,4							41,4
EBRD:n takuupääoma	192,6							192,6
Baltian investointiohjelman takuuosuus	11,2							11,2
Takuut Baltian energia-sektorille	16,8							16,8
Takuut yhteensä	262,0							262,0
Yhteensä	973,6	40,4	46,7	38,3	32,8	33,3	27,8	1 192,9

Lahja-avun jakautuminen pääluokittain (milj. euroa)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Pääluokka 24	30,4	31,2	35,3	30,3	25,4	25,0	23,0	22,5
Pääluokka 25	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Pääluokka 26								
Pääluokka 27	0,5	0,5	0,5	1,0	0,2			
Pääluokka 28	1,1	0,6	0,6	1,2	1,2	1,2		
Pääluokka 29	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Pääluokka 30	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2
Pääluokka 31	1,1	1,1	1,0	0,9	0,9	0,9	0,1	
Pääluokka 32	0,1	0,1	0,1					
Pääluokka 33	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	0,4
Pääluokka 34	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Pääluokka 35	3,3	3,3	3,3	3,1	3,1	2,5	1,9	0,8
Yhteensä	38,6	38,8	42,7	38,3	32,5	31,3	26,6	25,1

Lähialueyhteistyömäärärahat on pääosin keskitetty ulkoasiainministeriön pääluokkaan. Sektoriministeriöiden vastuulla ovat normaalit kansainväliseen yhteistyöhön käytettävät hallintomenot, virkamiesvaihto, korkeakoulujen välinen yhteistyö sekä pienimuotoiset seminaari- ja koulutushankkeet.

Vuonna 2007 ehdotetaan momentille 24.50.66 Lähialueyhteistyö 4,5 milj. euron sopimuksentekovaltuuksia.

66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 22 533 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ensisijaisesti ympäristö-, maa- ja metsätalous-, sosiaali- ja terveydenhuollon, hallinnon kehittämisen, energia-, ydinturvallisuus- sekä kansalaisyhteiskuntaa tukeviin hankkeisiin. Lähialueyhteistyön kehittämislouonteen huomioiden hankkeet toteutetaan useampivuotuisina toimialakoh- taisina ohjelmina. Hankkeiden suunnittelussa huomioidaan tasa-arvo- ja vä- hemmistökysymykset, ympäristönäkökohdat sekä korruption vastainen toimin- ta.

Määrärahaa saa käyttää lähialuestrategian mukaisiin kahdenvälisten ja mo- nenkeskisten hankkeiden suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin rahoittami- seen sekä kotimaisten ja kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen yh- teydessä toimivien Suomen lähialuestrategian yhteistyömaiden kehitystä tu- kevien investointi-, teknisen avun ja muiden rahastojen tukemiseen sekä näi- den rahastojen toteuttamien hankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää ensisijaisesti Venäjän Federaatiossa toteutettaviin hankkeisiin. Määrä- rahaa saa käyttää tapauskohtaisesti sellaisiin Ukrainassa ja Valko-Venäjällä toteutettaviin hankkeisiin, ensisijaisesti säteily- ja ydinturvahankkeisiin, joita ei voida pitää Suomen kehityspoliittisen ohjelman ja vuosituhatjulistuksen pää- määrien mukaisina kehitysyhteistyöhankkeina. Määrärahaa saa käyttää myös vuonna 2004 tai aikaisemmin tehtyjen sitoumusten täyttämiseen Baltian mais- sa toteutettavissa hankkeissa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisissä järjestöissä ja rahoituslaitok- sissa sekä kohdemaissa toimivien asiantuntijoiden rahoittamiseen. Määrära- haa saa käyttää myös edellä mainittuun toimintaan liittyvien valtion kulutus- menojen maksamiseen sekä muille valtion virastoille maksettavien lä- hialuehankkeista aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen lähialueyhteistyön koordinointiin, hankevalmisteluun, yhteisrahoitukseen, arviointiin ja hallintoon sekä sen kehittämiseen liittyviin asiantuntijatehtäviin. Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Vuoden 2007 aikana saa tehdä lähialueyhteistyötä koskevia sopimuksia ja an- taa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2007 jälkeisille vuosille yh- teensä enintään 4 500 000 euron arvosta.

Selvitysosa: Tavoitteena on vuonna 2007 edistää hankkeiden laatua sekä lisätä lähialueyhteistyöhön liittyvää vuorovaikutusta jalkauttamalla lähialueyh- teistyön uusi strategia eri sidosryhmien edustajille tiedottamisen ja erilaisten tilaisuuksien avulla. Siirtymistä kohti tasavertaista yhteistyötä jatketaan aset- tamalla tavoitteeksi venäläisten keskimäärin 17 prosentin osuus teknisen avun yhteishankkeiden kokonaiskustannuksista. Toiminnan vaikuttavuuden arvioi- miseksi toteutetaan 1—2 ohjelma- tai sektorikohtaista evaluaatiota.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen	€
Ympäristö	5 300 000
Maa- ja metsätalous	1 700 000
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 200 000
Hallinnon kehittäminen	1 200 000
Energia ja ydinturvallisuus	2 700 000
Kansalaisjärjestömääräraha	1 300 000
Muut toimialat	3 733 000
Kansainvälinen yhteistyö sekä teknisen avun rahastot	2 400 000
Varalla käynnissä olevien lähialuehankkeiden lisärahoitukseen ja mahdollisiin uusiin hankkeisiin	1 000 000
Yhteensä	22 533 000

Valtuuksien perusteella tehdyistä ja tehtävistä myöntöpäätöksistä arvioidut menot (milj. euroa)

	2007	2008	2009	2010—
Ennen vuotta 2006 myönnettyt valtuudet	1,8	0,2	0,2	0,5
Vuonna 2006 myönnettyt valtuudet	2,0	2,0	1,0	
Vuonna 2007 myönnettyt valtuudet		2,0	2,0	0,5
Yhteensä	3,8	4,2	3,2	1,0

Sopimuksentekovaltuudesta on tarkoitus käyttää pääosa lähialueiden ympäristö-, energia- ja ydinturva-, maa- ja metsätalous sekä sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin.

2007 talousarvio	22 533 000
2006 talousarvio	23 000 000
2005 tilinpäätös	25 018 000

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

Selvitysosa: Kriisinhallinta

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ml. kriisinhallinta kehitetään eduskunnalle syksyllä 2004 annetun turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon mukaisesti. Suomen kriisinhallintatoiminnan tavoitteena on vahvistaa kansainvälisen yhteisön kykyä puuttua kansainvälisiin konflikteihin ja kriisitilanteisiin sekä kehittää kansallisia valmiuksia, ottaen huomioon Suomen kansainväliset velvoitteet.

Suomi on mukana keskeisten maailmanlaajuisten ja eurooppalaisten kriisinhallintaa toteutettavien kansainvälisten järjestöjen työssä osallistuen toiminnan ja sen edellyttämien valmiuksien kehittämiseen samoin kuin kriisinhallintatehtäviin eri puolilla maailmaa. Suomi osallistuu sotilaallisiin ja siviilikriisinhallintatehtäviin Euroopassa (painopiste Länsi-Balkanilla), Lähi-idässä, Kaukasuksella, Aasiassa (painopiste Afganistanissa) ja Afrikassa. Rauhanturvaoperaatioihin ja siviilikriisinhallintatehtäviin palkattua henkilöstöä arvioidaan olevan noin 1 100 henkilötyövuotta.

Siviilikriisinhallinnan kehittämistä jatketaan unionin prioriteettialueilla poliisi-toiminnassa, oikeusvaltiokehityksessä, siviilihallinnon kehittämisessä ja pelastustoimessa sekä vahvistamalla osallistumista muiden kansainvälisten järjestöjen kuten YK:n, Etyjin, EN:n ja muiden toimijoiden johtamiin operaatioihin. Tavoitteena on EU:n konseptuaalisen työn sekä voimavarojen vahvistaminen ja operationaalisuuden saavuttamisen edistäminen kaikilla prioriteettialueilla. Prioriteettialueista painotetaan etenkin oikeusvaltioperiaatetta, sen laajamittaista kehitystä ja sisällyttämistä tuleviin operaatioihin. Tavoitteena on kehittää siviilikriisinhallinnan toimintakykyä edistämällä siviili- ja sotilaallisen kriisinhallintaosallistumisen keskinäistä synergiaa ja yhteistoimintaa.

Ulkoasiainministeriö kehittää yhdessä sisäasiainministeriön kanssa Suomen valmiuksia osallistua siviilikriisinhallintaoperaatioihin. Lisäksi tavoitteena on saada lisää suomalaisia merkittäviin siviilikriisinhallinnan johtotehtäviin järjestöihin ja operaatioihin.

Kioton joustomekanismit

Hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on vahvistaa Suomen toimintaa kansainvälisessä ympäristöpolitiikassa, mihin pyritään mm. toteuttamalla Kioton pöytäkirjan joustomekanismeja kehitys- ja muissa maissa. Ulkoasiainministeriö huolehtii ns. puhtaan kehityksen mekanismin kautta hankittavista päästövähenemistä hallituksen energia- ja ilmastopoliittisen strategian mukaisesti.

Etyj-puheenjohtajuus

Suomi toimii vuonna 2008 Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön, Etyj, puheenjohtajana. Järjestön puheenjohtajuudesta päätettiin ulkoministerikokouksessa Ljubljanassa joulukuussa 2005. Puheenjohtajamaan ulkoasiainministeri toimii Etyjin puheenjohtajana, jonka vastuulla on Etyjin poliittinen ohjaus. Vuoden mittaisen puheenjohtajuuden lisäksi Suomi toimii järjestön troikkajäsenenä vuosina 2007—2009. Puheenjohtajuudesta aiheutuu lisäkustannuksia vuodesta 2007 lähtien. Puheenjohtajuuden menestykselliseksi hoitamiseksi ulkoasiainministeriöön perustetaan vuoden 2007 alusta Etyj-puheenjohtajuussihteeristö sekä vahvistetaan Wienin Etyj-edustustoa.

01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 150 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan parlamentin Suomen edustajien palkkausmenojen maksamiseen.

2007 talousarvio	1 150 000
2006 talousarvio	1 150 000
2005 tilinpäätös	955 367

21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 213 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtio- ja ministerivierailuista aiheutuvien menojen maksamiseen Suomessa ja ulkomailla. Määrärahaa saa käyttää myös valtio- ja ministerivierailuihin liittyvän tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantaja-maksujen maksamiseen.

2007 talousarvio	2 213 000
2006 talousarvio	2 213 000
2005 tilinpäätös	1 549 016

22. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin nimi on muutettu. Momentille myönnetään 57 441 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kriisinhallintalaissa (211/2006) tarkoitetun kriisinhallintahenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen sekä valtion eläkemaksun ja kriisinhallintahenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen kriisinhallintayhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin sekä kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavaan tukeen puolustussektorilla ja vakauttamistehtäviin konfliktien jälkeen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää sellaisten kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden taloudelliseen tukemiseen, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistu.

Siinä tapauksessa, että Suomelle esitetään pyyntö uuden kriisinhallintajoukon lähettämisestä kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin, ja Suomi päättää kriisinhallintajoukon asettamisesta tai että Suomi päättää jatkaa osallistumisestaan jo käynnissä olevan operaation seuraavaan vaiheeseen, saa näihin menoihin käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

Käyttösuunnitelma		€
01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	12 253 000
03.	Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	197 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	21 621 000
05.	Yhteiset menot	2 100 000
06.	Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	7 033 000
07.	YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	197 000
08.	SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	7 616 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin sekä muihin rauhanturvameneihin	6 424 000
Yhteensä		57 441 000

Selvitysosa: Määräraha on mitoitettu Suomen kriisinhallintajoukkojen vahvuuksien ja tehtävävaatimusten mukaisesti ottaen huomioon ne kriisinhallintaoperaatiot, joihin Suomi todennäköisesti tulee osallistumaan vuonna 2007.

Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen yhteisvahvuus on noin 1 000 sotilasta. YK:n maksamat palkkausmenokorvaukset tuloutetaan momentille 12.24.99.

2007 talousarvio	57 441 000
2006 talousarvio	49 119 000
2005 tilinpäätös	46 249 115

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 236 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen ja Suomen siviilikriisinhallintatoiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen sekä muiden hallinnonalojen siviilikriisinhallintaan osallistuvien virkamiesten menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen Suomessa, vaalitarkkailijoiden aiheuttamien menojen maksamiseen, siviilikriisinhallintatoimintaa harjoittavien järjestöjen toiminnan tukemiseen sekä siviilikriisinhallinnan tehtävissä toimivalle henkilöstölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää 4 000 000 euroa uusiin siviilikriisinhallintaprojekteihin tai käynnissä olevien siviilikriisinhallintaprojektien mahdollisiin lisämenoihin.

Selvitysosa: Määräraha on mitoitettu siviilikriisinhallintatoimintaan osallistuvan 100 henkilötyövuoden mukaisesti ottaen huomioon ne siviilikriisinhallinnan projektit, joihin Suomi todennäköisesti tulee osallistumaan muun muassa Euroopan unionin mahdollisten laajentuvien siviilikriisinhallintatehtävien myötä. Järjestöiltä saatavat tulot on budjetoitu momentille 12.24.99.

Aiemmasta käytännöstä poiketen momentilta 24.99.25 rahoitettu KATU ry:n tuki rahoitetaan momentilta 24.99.50.

2007 talousarvio	14 236 000
2006 talousarvio	14 411 000
2005 tilinpäätös	12 476 468

26. Etyj-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 232 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomelle vuonna 2008 tulevan Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön, Etyj, puheenjohtajuuskauden valmistelusta ja suunnittelusta aiheutuvien menojen, mukaan lukien määräaikaisen henkilöstön palkkausten, maksamiseen.

Selvitysosa: Vuoden 2007 aikana tehdään valtaosa puheenjohtajuuskauteen liittyvästä valmistelutyöstä. Ulkoasiainministeriöön perustetaan 1.1.2007 lähtien Etyj-puheenjohtajuutta varten erillinen sihteeristö, jonka tehtävänä on vastata puheenjohtajuuskauden sisältövalmistelusta sekä puheenjohtajuuskautena järjestettävien kokousten, vierailujen ja muiden tapahtumien järjestelyistä. Näistä tärkein on vuonna 2008 järjestettävä ministerikokous. Puheenjohtajuuskaudella Wienin Etyj-edustusto (WET) hoitaa Etyjin pysyvän neuvos-

ton, sen valmistelukomitean, talous- ja hallintokomitean sekä useiden työryhmien puheenjohtajuuden. Etyj-edustustoa vahvistetaan vuoden 2007 aikana.

2007 talousarvio 1 232 000

50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 383 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmas-
sa mainituille yhteisöille. Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotukseen varatus-
ta määrärahasta osoitetaan Eurooppalainen Suomi ry:lle 219 000 euroa ja
Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry:lle 51 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	€
Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	535 000
Suomen YK-liitto ry	315 000
Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edis- tämiseksi	110 000
Saamelaisneuvosto	53 000
Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin toimintaa tukevat järjestöt sekä ihmisoikeusjärjes- töt	55 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	65 000
KATU ry	100 000
Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat yhteisöt	150 000
Yhteensä	1 383 000

Selvitysosa: Aiemmasta käytännöstä poiketen momentilta 24.99.50 rahoit-
tetut kehitysyhteistyökelpoiset valtionavut, ml. Suomen UNICEF-yhdistys,
Suomen UNIFEM - Finlands UNIFEM ry ja Suomen Pakolaisapu ry, rahoite-
taan momentin 24.30.66. käyttösuunnitelman kohdasta 8. (Tuki kansalaisjär-
jestöjen kehitysyhteistyölle, kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle KePa ja ke-
hitysyhteistyötiedotukselle) ja momentilta 24.99.25 rahoitettu KATU ry:n tuki
momentilta 24.99.50.

2007 talousarvio 1 383 000
2006 talousarvio 1 383 000
2005 tilinpäätös 1 704 806

51. Hädänalaisten avustaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää konsulipalvelulain mukaan hädänalaisessa asemas-
sa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen
maksamiseen, tileistä poistoihin sekä avustuksien maksamiseen ulkomailla.

2007 talousarvio 39 000
2006 talousarvio 39 000
2005 tilinpäätös 18 512

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 86 323 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksen muutos johtuu Suomen maksuosuudesta YK:n päämajan peruskorjaukseen (CMP).

<u>Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen</u>	<u>€</u>
Maksuosuus Pohjoismaiden ministerineuvoston talousarvioon	21 596 000
Maksuosuus YK:n talousarvioon	8 518 000
Maksuosuus YK:n ympäristörahastolle (UNEP)	2 860 000
Maksuosuus otsonirahastolle	737 000
Maksuosuus YK:n rauhanturvajoukoille	22 843 000
Maksuosuus YK:n päämajan peruskorjaukseen (CMP)	1 512 000
Maksuosuus YK:n asuinyhdyskuntarahastolle (UNCHS)	460 000
Kemiallisen aseiden kieltojärjestön jäsenmaksu (OPCW)	385 000
Maksuosuudet muille YK:n alaisille järjestöille ja rahastoille	4 917 000
Euroopan Neuvoston jäsenmaksut	3 330 000
OECD:n jäsenmaksu	2 018 000
WTO:n jäsenmaksu	710 000
Maksuosuudet ETYJ:n talousarvioihin	4 150 000
Maksuosuus maailmanlaajuiselle ympäristörahastolle (GEF)	8 000 000
Ydinkoekieltosopimus; Suomen maksuosuus valmistelukomitean kustannuksista	461 000
Muut jäsenmaksut	3 826 000
Yhteensä	86 323 000

2007 talousarvio	86 323 000
2006 talousarvio	84 886 000
2005 tilinpäätös	74 550 458

67. Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisen ilmastopimuksen alaiseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa sekä Suomen Kioton joustomekanismeja koskevan koeohjelman ja sen hankkeiden kustannuksiin.

Vuoden 2007 aikana saa tehdä yhteistyötä koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2007 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 2 000 000 euron arvosta.

Selvitysosa: Momentille aikaisemmissa talousarvioissa myönnettyjen valtuuksien käytöstä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja enintään 300 000 euroa vuonna 2007.

Hallituksen energia- ja ilmastopoliittisen strategian mukaisesti ulkoasiainministeriö huolehtii ns. puhtaan kehityksen mekanismin kautta hankittavista päästövähennyksistä. Koeohjelman kustannusten osalta määrärahat osoitetaan ul-

koasianministeriölle. Koeohjelman kustannuksiin kuuluu myös eräitä ns. yhteistoteutushankkeisiin kuuluvia kustannuksia.

Energia- ja ilmastopoliittisen strategian sisältämien uusien päästövähennämishankintojen osalta varat osoitetaan kauppaja teollisuusministeriön hallinnonalan talousarviosta erikseen ulkoasianministeriön käyttöön.

2007 talousarvio	300 000
2006 talousarvio	1 000 000
2005 tilinpäätös	1 000 000

95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasianministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten sekä muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

2007 talousarvio	17 000
2006 talousarvio	17 000
2005 tilinpäätös	—